

۳. امارات و اصول عملیه

احکام ظاهریه بر دو قسم تقسیم می شوند:

امارات: احکام ظاهریه‌ای که کاشفیت از واقع دارند، منتهی به صورت ظنی و مثلاً ۸۰ درصدی واقع را برای ما روشن می کنند نه به صورت قطعی و صد درصدی

اصول عملیه: احکام ظاهریه‌ای که کاشفیت از واقع ندارند (یا اراده نشده) و فقط ما را در مقام عمل، از تحیر نجات می دهد

سوال: امارات و اصول عملیه هر دو حکم ظاهری هستند پس تفاوت آنها باهم چیست؟

جواب: تفاوت میان امارات و اصول:

* مکتب مرحوم نائینی: تفاوت در لسان جعل آنهاست

اگر لسان کاشفیت (پاورقی کاشفیت از واقع) باشد: می شود اماره

اگر لسان کاشفیت نباشد: می شود اصول عملیه، یعنی تمام موضوع (علت اصلی) کاشفیت نیست و البته ممکن است جزء الموضوع باشد.

اصول عملیه:

یا ریشه واقعی دارد: تنزیلی (نازل منزله واقع) در مقام عمل

یا ریشه واقعی ندارد: غیر تنزیلی یا اصل عملی محض و بحت

خلاصه: لسان جعل لسان کاشفیت اماره

لسان تعیین وظیفه عملی همراه با تنزیل اصل عملی محرز

لسان تعیین وظیفه عملی بدون تنزیل اصل عملی محض

شهید صدر (ملاک اهم): تفاوت میان امارات و اصول آن اهمیتی است که منشاء جعل حکم ظاهری می شود که این اهمیت به لحاظ یکی از این سه امر می تواند باشد و همین تفاوت در نوع اهمیت تفاوت بین اماره و اصول است.

اهمیتی که منشاء حکم ظاهری می‌شود:

الف) قوه الاحتمال: علت اصلی برای جعل حجیت بوده مثل خبر واحدثقه، هرکجا که منشاء جعل حکم ظاهری قوه الاحتمال بود (کاشفیت ۸۰ درصد) می‌شود اماره.

ب) قوه المحتمل: علت اصلی برای جعل حجیت بوده مثل اصله البرائة و اصله الاباحه (رخصت در نگاه شارع مهم بوده) می‌شود اصل عملی غیر تنزیلی و غیر محرز.

ج) قوه الاحتمال و المحتمل معاً: مثل قاعده فراغ (بنابر نظر شهید صدر که جزء اصول می‌داند) هرکجا که منشاء جعل حکم ظاهری قوه الاحتمال و المحتمل بود می‌شود اصل عملی تنزیلی و محرز.

پاورقی قوت الاحتمال

قوت المحتمل

تنزیلی : نازل منزله واقع

محرز : آنچه که احراز واقع می کند

از آنجایی که جزوه در حال ویرایش هست، لطفا ایرادات احتمالی را حتما اطلاع بدید

۰۹۱۲۷۵۸۸۶۲۴ @abdorreza۱۲۸ کانال حلقه نالته ۳ halqheh